
SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for Inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opisgelser må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. — Annonser må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHold: Ydmyghet. — Spania av idag. — Franciskus's Stigmatisering. — Fra Dantes visjoner. — Sogneprest Lamotte. — In Memoriam. — Varia.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 23743

RETT + OG + SANNHET

YDMYGHET.

Og det skjedde, da Jesus på sabbaten gikk inn i en av de øverste fariseeres hus for å holde måltid, at de lurte på Ham. Og se, der var et vattersottig menneske foran Ham. Og Jesus tok ordet og sa til de lovkyndige og fariseerne:

«Er det tillatt å helbrede på sabbaten?»

Men de taug. Da tok Han på ham, helbredet ham og lot ham gå. Og Han talte til dem og sa:

«Hvem iblandt eder, hvis sønn eller okse er falt i en brønn, vil ikke straks dra dem op på sabbatsdagen?»

Og de kunde ikke svare Ham på dette.

Men Han talte også en lignelse til gjestene, da Han merket hvorledes de valgte de øverste plasser ved bordet, og sa til dem:

«Når du blir innbudt til bryllup, da sett dig ikke på den øverste plass, forat ikke en som er fornemmere enn dig, skal være innbudt, og han som innbød dig og ham, skal komme og si til dig: Gi denne plass! og du da med skam skal komme til å sitte nederst. Men når du er innbudt, gå hen og sett dig på den nederste plass, forat når han kommer, som har innbudt dig, han da skal si til dig: Venn sett dig høiere op. Da skal du få ære i deres øine som sitter tilbords med dig. Ti hver den som ophøier sig selv, skal fornedres; og hver den som fornedrer sig selv, skal ophøies.»

(Lk. XIV. 1—12).

Det kan sannelig ikke være morsomt å være innbudt til et måltid når man på forhånd vet at innbydelsens foranledning hverken er vennskap eller høflighet. Der kreves adskillig mot og moralsk overlegenhet til å ta imot slike innbydelser. Men hvad skulde Han frykte hvis sendelse nettop bestod i å forkynne verden et overnaturlig mot, en overnaturlig moral? Jesus tar imot fariseerchefens innbydelse. Han bekymrer sig ikke om at man ser på Ham. Istedenfor å la sig imponere av deres lurende blick, bruker han denne anledning til på nytt å foreholde dem fariseismens hovedfeil, især dens overdrevne engstelighet med hensyn til overholdelsen av sabbaten, og dens grenseløse hovmot.

Uten å være altfor mistenksom overfor verten og hans gjester kan vi trygt anta at den vattersottiges tilstedeværelse ikke var uten bihensyn,

Kristus selv åpenbarer indirekte fariseernes tanker idet Han spør:

«Er det tillatt eller ei å helbrede på sabbaten?»

De taug.

Da besvarer Kristus sitt eget spørsmål ved å helbrede den syke. Der står nu lovens hårde representanter, aldeles betuttet. Kristus hjelper dem ut av deres forlegenhet ved et glimrende forsvar for sin handlemåte.

«Hvo iblandt eder, hvis sønn eller okse er falt i en

brønn, vil ikke øieblikkelig dra dem op igjen, selv på sabbaten?»

Meningen er tydelig: er det tillatt å redde et dyrs liv på en sabbat, da er det vel også tillatt å helbrede et stakkars menneske på samme dag. Den høiere lov setter den lavere ut av kraft. Evangeliet beretter intet om innvendinger fra fariseerne.

Vi behøver ikke å dvele ved dette måltids forspill. I våre dager finnes der vel neppe nogen som ikke er kurert for denne overdrevne engstelse for sabbatens, for søndagens helligholdelse. Vi må vel heller sies å være kommet til overdrivelser i motsatt retning.

Den syke er helbredet. Man setter sig tilbords. Jesus ser nøie på hvordan det foregår. Enhver søker å erobre en av de første og beste plasser. Om vi med hensyn til overholdelsen av Herrens dag er kommet til den motsatte yderlighet, så er vi med hensyn til ærgjerrighet og hovmot vel ikke stort bedre enn fariseerne. Formene er bare blitt ennu mere raffinerte. I ganske almindelige selskaper må man av og til se hvordan den stakkars vert eller vertinne anstrenger sig for å få plasert alle. De fleste later nemlig som om de vil sitte «nederst».

Det er som om da alle med en gang husker ordene i det XIV. kapitel av Lukas-Evangeliet:

«Hver den som fornedrer sig selv, skal ophøies!»

Å fornedre sig for å ophøies er visstnok ikke den ydmyghet som Jesus mente. Det er godt mulig at den

sanne ydmyge sitter øverst og den hovmodige nederst. Selve plassen har lite med ydmygheten å gjøre. Det avgjørende er sinnelaget. Det er tydelig at den som efter stand eller efter skikk og bruk tilkommer den første plass, han kan innta den uten å komme i konflikt med Jesu ord.

I almindelighet er det klokest uten overdreven beskjenhet og ganske rolig å vente på et fingerpek fra vertens side. I større selskaper pleier man å bruke «kortsystem». I så tilfelle er det mindre fare for at man støter an mot den så lite avholdte ydmyghet. Lite avholdt fordi sann ydmyghet treffes så sjeldent, mens den narraktige har erobret borgerretten. En smule freidig stolthet virker ofte mere tiltalende enn unaturlig beskjenhet. Når selv en av verdens forfengeligste narrer, forfatteren Bernard Shaw, med hensyn til religion tilstår at all ekte vare har tiltrekning både for gammel og ung, mens almindelig dusin-kram-religion er blottet for enhver tiltrekningskraft, kan det for enhver av oss være en grunn til å erhverve oss litt ekte vare også med hensyn til ydmyghet.

Imidlertid er de virkelige motiver som må bevege oss til sann kristelig ydmyghet: Kristi eget eksempel, syndsbevisstheden og vår totale og absolutte avhengighet av Gud, som ene og alene tilkommer æren for det gode som er i oss. Ved vårt hovmot gjør vi krav på noget vi ikke har rett til og underordner vi Guds rettigheter vår egoisme — et farlig spill!

Spania ab idag.

I et av «Germania»s siste numre skriver en av bladets utenlandske medarbeidere bl. a. følgende om forholdene i det nuværende Spania:

«Den provisoriske regjerings største sukses er inntil nu at den har beholdt livet. Det er ikke lite. Dannet i engstelige stunder, sammensatt av medlemmer tilhørende de mest forskjellige retninger, ja motsatte livsanskuelser, bare forenet ved den republikanske tanke, måtte den møte mange vanskeligheter, da den manglet energisk støtte fra de konservative klasser og i 4 måneder var gjenstand for anarkistenes utålmodige angrep.

Efterat valgene er forløpet rolig, har den punktlig innkalt den grunnlovgivende nasjonalforsamling; den utvikler sitt program, og har inntil nu holdt stand mot de farligste oprørsforsøk. Bare få hadde ventet det da den 14. april republikken blev utropt. Mange trodde mere eller mindre at regjeringen bare i få uker vilde

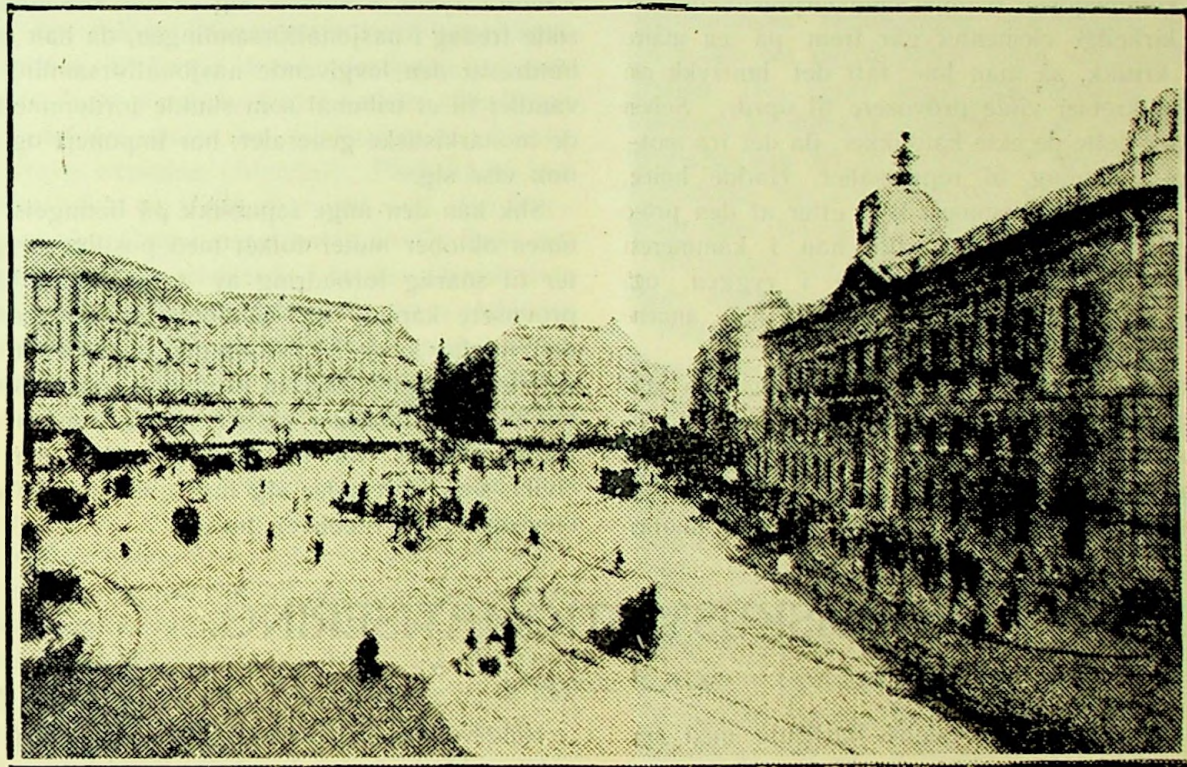
være levedyktig, at valgene ikke vilde finne sted, og at monarkistene allerede efter nogen måneders forløp vilde få overhånd.

Med hensyn til Spania, skriver forfatteren, må det især spørres om det spanske folk vil vise nødvendig politisk sans, utholdende iver, og især en nøktern forståelse av hvad der kan opnåes. Det gjelder dog å utføre et vanskelig og langvarig, regelmessig fremadskridende opbygningsarbeide, som krever en (ennu manglende) stabilitet og en viss social velstand. Det gjelder også å beherske et folk som med hensyn til reformer er så tilbøielig til yderligheter. Mangel på en fast og bestemt statsautoritet er for en stor del grunnen til de stedfunne utskielser. De forskjellige ministres tallrike og uklare dekretter førte til vilkårlige forholdsregler, som ikke var hyppigere under Primo de Riveras diktatur. Regjeringens usikkerhet viste sig fremforalt i for-

holdet til de mere yderliggående revolusjonære krefter. Regjeringen skulde ikke ha ophevet de tidligere innskrenkninger til gunst for syndikalistene med deres anarkistiske metoder, så som den gjorde den 15. mai, tiltross for at den derved kom i avgjort motsetning til sine høilydt forkynte demokratiske prinsipper. Hvad den først tillot, måtte den dog senere, for sin egen eksistens' skyld, forby med slike forholdsregler, at de ligner metodene til en «blodhund» som general Martinez Anido, og Primo de Rivera ved studenteroprørene i Madrid. Det begynte i mai med den barbariske ned-

ukevis holder en general Berenguer og politikommandant Mola fengslet, fordi de i Jaca eller Madrid har slått ned oprørerne. Så kan man vel vanskelig undres over at der likesom i monarkistiske tider er blitt avsløret et komplott mot innenriksministeren Miguel Maura. Denne minister og Alcala Zamora samt utenriksministeren Lerroux er de sterkeste forsvarere av en borgerlig og moderat republikk. Det er også disse som verner sitt land mot følgene av en kulturkamp som den unge republikk dessuten trues av.

En ydre begivenhet som førte til den nu uten tvil

*Madrid.
Puerta del Sol. Tilhøre Innenriksdepartementet.*

brenning av klostre, senere fulgte de overalt provoserte streiker, major Francos og hans kameraters forsøk på å forhindre valgene, telefonfunksjonærenes opstand med sabotasje-handlinger som et forspill til generalstreiken før parlamentets sammenkallelse, og som farligste begivenhet: oprøret i Sevilla i slutten av juli med karakter av blodig borgerkrig.

«Monarkistiske» forholdsregler såsom beleiringstilstand, pressecensur, nedskytning av fanger under påskudd av fluktforsøk og bombardering av bebodde hus ved artilleriet, må falle tungt for en regjering, som i

eksisterende kamp-atmosfære mellom stat og kirke var anholdelsen av den biskopelige vikar i byen Vitoria i Nord-Spania. Man skulde hos ham ha funnet dokumenter hvori de religiøse kongregasjoner opfordres til salg av sine klostre og eiendommer. Regjeringen ser i dette et personlig (ikke av hele geistligheten godkjent) skritt fra den i landsforvisning levende Kardinal Seguras side, som på den måte vilde komme de paragrafer i forfatningen i forkjøpet som går ut på utvisning av de religiøse ordener og konfiskering av deres gods.

Bekjentgjørelsen av det endelige forfatningsutkast,

som blev forelagt parlamentet, har i virkeligheten fremkalt den største engstelse blandt de trofaste katolikker, og det regner protester og petisjoner over ministerpresident Alcala Zamorra, som er kjent for å være den pavelige nuntius's personlige venn og Kirkens trofaste sønn.

Med hensyn til hans holdning til vikarens arrestasjon og de dermed sammenhengende baskiske protestdemonstrasjoner av monarkistisk art, til hvis undertrykkelse Maura sendte nye tropper nordover, likesom også med hensyn til konfiskeringen av de to våbenfabrikker der, uttalte det monarkiske «ABC» den 20. august:

«Overfor kommisjonen betonte ministerpresidenten at de førende kirkelige elementer går frem på en måte som vekker kritikk, så man har fått det inntrykk at visse katolske kretser vilde provosere til oprør. Selvfølgelig skader dette de ekte katolikker, da det fra motsatt side gav anledning til repressalier. Hadde høire ikke begått en så stor bommert kort etter at den provisoriske regjering var dannet, vilde han i kammeret hatt en sterk gruppe av deputerte i ryggen, og mange ting vilde ha foregått på en helt annen måte.»

Men ennå er forfatningen ikke lov, og den må punkt for punkt behandles i parlamentet. Folket vil ingen kamp mot Kirken, og når de klerikale førere i Spania avholder sig fra enhver monarkistisk propaganda og slutter sig om menn som Alcala Zamora,

Maura og Lerroux, da vil en kulturkamp sikkert undgås.

Kirken må visstnok finne sig i at det gamle konkordat annulleres og et nytt inngås. I parlamentet er de borgerlige, som vil undgå en krig med Kirken, sikret seir ved forfatningens endelige bestemmelse, hvis det da ikke begås ubetenksomheter, og dersom visse kretser vil gi avkall på monarkiets gjenreisning, som under de nuværende forhold er aldeles umulig.

Regjeringens siste forholdsregler viser at den har lært av de siste ukers begivenheter, og at den har bestemt sig til å styre fastere enn hittil. Også Alcala Zamora synes å komme sig. Hans bestemte opptreden siste fredag i nasjonalforsamlingen, da han søkte å forhindre at den lovgivende nasjonalforsamling blev forvandlet til et tribunal som skulde fordømme kongen og de monarkistiske generaler, har imponert og følgene vil nok vise sig.

Slik kan den unge republikk på betingelse av at den innen oktober møter folket med positive programpunkter til snarlig forbedring av arbeidernes kår, uten å provosere kapital og eiendom, og kongressen innen den tid har ordnet forfatningen, tiltross for alle omveltninger regne med en langsom konsolidering. Uten tvil vil den derunder støttes av hær, marine og fremforalt av det vel organiserte politivesen, «guardia civil», som vilde reise sig mot gjennomførelsen av bolsjevismen under enhver form.

FRANSISKUS'S STIGMATISERING.

(17. september).

Et geni i gjerninger er denne barbente med sin tiggerskål.

Det sociale spørsmåls løsning er blitt meget mere befordret av Pietro Bernardones sønn enn av de lærdes videnskapelige verker.

En skarptseende fører som Leo XIII. sa da også med full overbevisning: «*Min sociale reformasjon er den tredje orden av St. Franciskus.*»

Og man må uvilkårlig spørre om der nogensinne efter Kristus og apostlene har vært et menneske som har utøvet større innflytelse på sine medmenneskers hjerter enn den fattige «Dåre fra Assisi».

Forbausende stirrer ennå menneskene, både de troende og de vantroende, på den storartede bevegelse som er begynt av denne ydmyge mann, på hans kjempeverk som omfatter århundrer og gjennemtrenger dem med sin ånd.

Hele verden har i nitten hundre seks og tyve feiret syv hundre-årsfesten for den salige bortgang av Assisis seraf, denne veldige mann som levde i middelalderen, men som likesom i det trettende århundre også nu i det tyvende århundre fører menneskeheten tilbake til Jesus Kristus, hvem han ved et inntil da utørt vedvarende under utvortes blev lik, likesom han allerede lenge før hadde reformert sitt innvortes vesen efter Jesus. Det som fødes i ydmyghet, er av guddommelig opprinnelse.

Efter de undere som der berettes om i den Hellige Skrift, har den underskye verden kanskje aldri nektet et faktum mere hårdnakket enn Franciskus's stigmatisering i året 1224, to år før hans hellige død. Slikt hender bare i den enfoldige middelalder! Imidlertid var middelalderen ikke alltid så enfoldig, som man for å sette sin sak i et gunstigere lys forsøker å forestille sig den. Allermest var Franciskus's tid så enfoldig,

da kjetteri, skisma og de bedrøveligste misbruk rammet Kristi Kirke.

En sky av vidner — så tør vi si med den hellige Paulus — av samtidige og øienvitner som en Gregorius IX. og en Hellig Klara, en sky av *overensstemmende* vidnesbyrd tvang selv en moderne vantroende franciskanolog, Paul Sabatier, til den ridderlige bekjennelse: «vidnesbyrdene synes å forbli fullkomment usvekkede».

La oss nu betrakte den vedvarende stigmatiserings vidunderlige faktum som hvert år feires av hele den katolske Kirke med en egen fest og messe.

Men det passer ikke oss, syndige mennesker, å skildre Guds ophøiede vidundere. La oss helst lytte til hvorledes en av den hellige Franciskus's mest kjente sønner, Bonaventura, beskriver denne enestående og uutsigelige forrett hans serafiske Fader hadde: «På festen for korsets ophøielse døde den engelaktige Franciskus i bønn på bergets skråning (Alverno). Plutselig så han fra himmelens høide en seraf stige ned med seks blennende hvite vinger. Denne engel kom i hurtig flukt tett bort til ham og forblev svevende i luften. Derpå viste mellom hans vinger den korsfestede Frelser's skikkelse sig. Ved dette syn blev Franciskus's sjel grepet av en uutsigelig ærefrykt, glede og sorg opfylte den skiftevis: glede fordi han så foran sig sitt hjertes Gud, kjærlighetens Gud; sorg fordi det var den lidende Jesus, fastnaglet med hender og føtter på korset, og med hjertet gjennemboret av et spyd. Ved betraktningen av dette ufattelige mysterium steg hans ærefrykt; hvorledes kunde han forene Kalvarie-bergets fornedrelser med guddommens herlighet? Ved himmelsk inngivelse opdaget han denne visjons skjulte betydning. Han forstod at det ikke var ved legemets martrelse, men ved åndens ild at han helt og holdent måtte gjenskapes. — Visjonen forsvant, men efterlot i hans hjerte en vidunderlig kjærlighetsglød og i hans legeme et ikke mindre vidunderlig bevis på det guddommelige inntrykk. — Ja, straks viste de fem sår, som han i visjonen hadde æret, sig på hans lemmer. Hender og føtter var gjennemboret med tykke nagler, hvorav det runde sorte hode helt var synlig, og den lange flatslåtte spiss stakk frem på baksiden av hans hender og på hans fotsåler. Det store, åpne sår i hans side var rødaktig av farve og ofte strømmet der blod ut på helgenens klær.

Da Franciskus hadde endt sin faste til ære for den hellige Michael steg han ned fra berget, helt gjennomtrengt av den guddommelige kjærlighet, mens han bar den Korsfestedes billede, ikke formet av en kunstners hånd i tre eller sten, men innrisset i hans eget kjød av den levende Guds finger. Vel forsøkte han å skjule

den store Konges hemmelighet, men Gud som bestråler sine verker med sin glans, virket flere nye mirakler for å bevidne og stadfeste undertegnenes ekthet og ophav. Siden fikk også andre helgener Jesu sårmerker, men i almindelighet var det bare merker, sjelden blødende sår hvori virkelige nagler med hode og spiss dannet av kjød var synlig som hos den korsfestede fra Alverno.

*

Dette mirakel er *historisk* bevist. Forsetlig bedrageri, fromt bedrageri, mythe er utelukket. Intet er så ubehagelig som et historisk faktum, det lar ikke bortresonnere. Hvad angår forklaringen har man votet å tale om psychopatisk kraft, om mektig autosuggestion. Det lyder meget videnskapelig og fornemt. Forutsett et øieblikk muligheten av en slik forklaring, hvorledes kan det da forklares at hverken før eller efter Franciskus har disse såkalte underlige krefter frembragt slike fenomener hos andre mennesker?

Hvorledes kan man finne en naturlig årsak til naglenes, naglespissenes, naglehodenes opkomst?

Hvorfor ved denne vedvarende stigmatisering ingen betendelse eller materie i de uhelbredelige sår?

Hvorfor?

Men, det er nok. Her minnes vi den store Paulus fra Tarsus's ord, som selv innvortes bar den Korsfestedes sårtegn: «Vi preker den korsfestede Kristus, for jødene en forargelse, og for hedningene en dårskap.»

Blev denne korsets dårskap ikke på en særlig ny og gripende måte preket i og ved Franciskus?

Blir ikke i det tyvende, som i det trettende århundre, den eneste forklaring den som dikteren til «Dies irae» Thomas fra Celano O. F. M. gav i den første levnetsbeskrivelse om sin serafiske Fader: «Fordi han alltid med vidunderlig kjærlighet bar Jesus Kristus, Gudmennesket, i sitt hjerte, blev han beseglet fremfor alle andre med Kristi kors's segl?»

La oss ikke glemme at stigmatiseringen ikke bare var en lønn for Franciskus, men samtidig en ansporelse til stadig større kjærlighet til den Korsfestede.

I denne ånd lærer den hellige Kirke oss alle å be på denne festdag:

«Herre Jesus Kristus, Du, som da verden var ved å kjølnes, for å opflamme våre hjerter med den kjærlighets ild, fornyet din lidelses hellige merker i den salige Franciskus's kjød, forund oss i nåde at vi ved hans fortjenester og forbønn alltid må bære korset og frembringe botens verdige frukter.»

fr. L. v. E., mindrebröder.

Fra Dantes visjoner.

«Vår Fader, du som bor i himmellandet!
 Begrenset ei, men kun fordi mest kjære
 de skapninger dig er, du først har dannet:
 helliget som ditt navn, din allmakt være,
 såsant som alle skapninger tillike
 bør for sin søte duft dig takk frembære!
 Ned til oss komme freden fra ditt rike!
 Ti vi kan ikke op til den oss svinge
 med all vår kløkt, når den ei ned vil stige.
 Som dine engler dig et offer bringe
 av deres vilje, mens de lovsang kvede,
 så skje det og blandt jordens barn, de ringe!
 Gi oss den daglige mannakost å ete,
 foruten hvilken man i dette øde
 tilbake går, jo mer man frem vil trede!
 Som vi forlater hver den sorg og møde,
 vi have lidt, sådan, allgode Fader,
 forlat du oss og sku ei på vår brøde!
 Led ei vår dyd, som lett sig bøie later,
 i fristelse ved fienden, alltid rede,

men fri den fra hans vold, der dyden hater!
 Den siste bønn, o Herre kjær! vi bede
 ei for oss selv, ti det behøves ikke,
 men for de andre, vi forlot dernede.»

Sålunde hørte jeg dem bønner skikke
 om vandringsheld for sig og oss, mens trette,
 angstfulle, som man tidt i drøm kan ligge,
 de vandret under byrder, lite lette,
 i krets henad den første fjellrands veie,
 for verdens mørke tåker å utslette.
 Når hisset de for oss å bede pleie,
 hvad kan til takk vi gjøre her og svare,
 vi, som har viljens gode rot i eie?
 Vel bør det sig, vi hjelper dem å klare
 de pletter, som de fikk på jord, så rene
 og lette de til stjernene kan fare.

— — — — —
 Dante. Skjærsilden. Sang XI.
 (Efter Molbech).

SOGNEPREST LAMOTTE.

Nederst i landsbyen, der markene begynner står et lite hus midt i en liten have som knapt har plass til et par salathoder og litt persille. Men dette hindret ikke huset i formelig å gjemme sig under blomster.

På gresstaket vokste blåklokker, engsoleie, revebjeller og gjeterams, og langt bølgende gress falt langt ned i vinduene. Nedenfra klatret rosenbusker opover like til skorstenspipen, og i kassen foran vinduene strålte de ildrøde geranier i all sin prakt.

Et dukkehus var det med tre vinduer, og ofte kunde man i hvert vindu se to dukkeansikter, runde og renvaskede, som nysgjerrig trykket sine neser flate mot vindusruten.

For kort tid siden var de dradd inn der. De fattigste i hele omegnen! Faren, som var en forhenværende arbeider og moren som var en forhenværende tjenestepike, var på en eller annen forunderlig måte blåst dit fra det tysk-schweiziske, Gud alene vet hvordan. Men

en vakker dag var de arbeidsløse, og velsignet med barn strandet i Lamotte. Det lille hus stod der idyllisk og ubrukelig, og menigheten overlot dem det for en billig penge.

Så godt det lot sig gjøre rettet mannen på det i sine fristunder. Ellers tinget han sig inn hos bøndene som dagarbeider, og hun gikk rundt som kokke, vaskekone, markarbeiderske, eller hvad som kunde falle sig. For denne kvinne hadde dagen dobbelt så mange timer som for andre dødelige. Både sommer og vinter stod hun op klokken fire og gikk sent til sengs. Om søndagene måtte hun gjøre rent i huset og sette mannens og barnas tøy i stand. Allikevel så hun hverken forgremmet eller sint ut. Hun bar sin tilværelse, sart og fin som hun var, med beskjeden elskverdighet, som slett ikke vilde se ut som «heltemor». Den enkle sjel så med sine blå øine så frisk og blankpusset ut som et rødglinsende eple.

Hun talte lite som alle tyske. Hun klaget ikke, heller ikke da det femte barn innfant sig. Tre dager etter vasket hun barnas tøy, en uke etter arbeidet hun igjen på marken. Den eldste, en åtte års gutt, passet sine søsken, så langt det lot sig gjøre for skolens skyld. Han var morens uttrykte bilde. Man måtte se ham når han drog gjennom landsbyen, med den minste på armen, den næste ved hånden. Han strakte maven frem som en voksen, en skulder var hevet i været, den andre var skjev, og to små hang i blusen hans og lot sig trekke med. Han fulgte andre barns lek med melankolske øine. Hvor det gikk i benene på ham når han så de andre springe som vilde omkring brønnen! Og så kuleklinkingen utenfor prestegården! Det måtte vel næsten være hans lidenskap. Ti der det var kulespill blev han stående som naglet til stedet med sin byrde. Det passet imidlertid ikke den minste, ti så snart den søvndyssende rysting ophørte, satte han i å brøle.

«Se til å komme dig videre med brølepen din,» ropte barna til ham. Og tiende fjernet han sig, for så sjenert å komme tilbake når han hadde fått brølepen fast i søvn på sin stive arm.

Men en dag lot han ham bare skrike. Han måtte, koste hvad det koste vilde, se på hvordan den lille Sæbli junior befridde sin vakreste glasskule ut av beleiringsstanden. Ni kuler var like overfor ham. Han vilde ha kunnet vinne dem hadde han bare hatt en hånd fri. Det verket i alle lemmer; han hørte ikke mere den lille herres fortvilede skrik, glemte ham aldeles — — og på en gang kjente han ikke sin byrde mere!

Så redd han blev! Men nei, han hadde ikke mistet ham. Han svevet bare mellom himmel og jord over hodet på en gammel sogneprest, som holdt ham i sine sterke hender og rystet ham på sin måte. I denne situasjon mistet den lille herre sin stemme fullstendig. Vår sogneprest tok ham nu på armen, den næste ved hånden, og de to andre tok naturligvis fatt i hans sutan.

«Spill!» sa sognepresten til den største.

Gutten så hvordan sognepresten fjernet sig med sin byrde inn i prestegårdshaven, og visste av glede ikke hvad han skulde gjøre. Han vilde løpe, springe, kaste kuler — — alt på engang. Der stod han og trakk skuldrene i været, rystet sig og så på de andre.

«Spill, Bübli!» ropte sognepresten til ham over muren.

Da gutten senere kom for å hente «sin familie» fant han dem i gresset omkring sognepresten. Den minste sov på hans fang, og holdt ennu i søvnen fast på en av hans velærverdighets fingre, mens den halvannetår

gamle filosof kastet sand på sogneprestens føtter for å begrave dem. For de andre to spilte han sagte på munns spill. Ikke langt derfra stod «la Bepie» med sammenknepen munn og glatt tilbakekjemmet hår.

Men Kurt lot sig ikke skremme. Så lenge været var godt kom han alltid listende foran prestegården, og alltid tok den gamle sogneprest anhs byrde fra ham.

Helene Haluschka.

In Memoriam.

Monsignore Dr. W. H. Nolens. †

En av Hollands mest kjente politikere, professor Dr. *Nolens*, er avgått ved døden, 71 år gammel. Hans død betegner ikke bare et stort og næsten uerstattelig tap for det katolske statsparti, men rammer Hollands hele politiske og sociale liv. Med ham er Nederlandenes mest innflytelsesrike statsmann vandret bort. På grunn av hans store innsats i arbeidsspørsmålet var hans navn kjent over hele verden.

I årene fra 1907—1910 tok Mgr. *Nolens* aktivt del i de internasjonale kongresser mot arbeidsløsheten som blev holdt i Paris.

Sammen med Poincaré, den franske republikks forhenværende president, presiderte han i 1910 på den internasjonale konferanse i Håg, likesom han også i Paris hadde vært en av presidentene.

I 1918 fant den første offisielle arbeidskonferanse sted i Washington. Der holdt han sin opsiktsvekkende tale om åtte-timersdagen. Det var for største delen hans verk at den berømte konvensjon med 83 mot 2 stemmer kom istand.

På den 8. arbeiderkonferanse i Genf i 1926 presiderte Mgr. *Nolens*. Der blev han av Professor Mahaim hyllet som: «en demokrat og den sociale rettferdighets opriktige venn.» Den britiske regjeringens representant sa da om ham: «Å lære Mgr. *Nolens* å kjenne betegner et stykke opdragelse.»

Også de socialistiske arbeidere visste at han var mannen som kunde føre arbeidet i Genf til resultater, en mann som man kunde sette fullkommen lit til i striden for arbeiderstandens rettmessige krav.

Selv det største og mest fanatiske socialistiske blad i Holland «Het Volk» viet ham en lang og meget anerkjennende artikkel som slutter med ordene: «. . . til denne uselviske statsmann bringer i denne stund også motstanderen sin ærbødige hilsen.»

Det franske socialistiske blad «Le Peuple» skildret ham som mannen der viste at «Roms tro og religion på ingen måte var uforenlig med viljen til å fremme den sociale rettferdighet og til å forbedre arbeidernes livskår.»

Som katolikker vil også vi bringe denne store sociolog og statsmann vår ærbødige hyldest og vise ham vår opriktige takknemlighet ved en inderlig bønn til Gud om at han som var så stor her på jorden også må være stor i himmelen, ifølge Kristi egne ord: «hvo som setter mine bud ut i livet og forkynner dem, han skal kalles stor i himmelen.»

VARIA.

Oslo.

Lørdag 5. september ankom Pastor *Gorrissen* fra Holland, en ny arbeider i Herrens vingård. Vi ønsker Pastoren hjertelig velkommen til Norge og et velsignet og fruktbart arbeide i Kirkens tjeneste.

Pave Benedikt XV.'s søster død.

Efter flere ukers sykdom døde i Venedig Grevinne Giulia Persico della Chiesa, søster av den avdøde Pave Benedikt XV.

Vatikanet og Lithauen.

I utenlandske blade har det gått rykte om et brudd mellom Vatikanet og Lithauen. Ryktet dementeres fra Rom. Siste nytt fra Kowno er at de underhandlinger som nu allerede i flere måneder har foregått, forløper på en tilfredsstillende måte.

Den 70. tyske katolikkdag i Nürnberg.

Fra 26.—31. august er det i Nürnberg under veldig deltagelse og tilstrømning fra de tyske katolikkers side den 70. katolikkdag blit avholdt. — Manifestasjonens glanspunkt var festgudstjenesten med pontifikalmessen, celebrert av Münchens apostoliske nuntius, Mgr. Vasallo di Torregrossa, og bivaanet mere enn 100 000 mennesker. Den spesielt for den anledning komponerte festmesse blev sunget av et blandet kor bestående av 30 000 personer. Der holdtes ikke mindre enn 90 møter. Sannelig en imponerende manifestasjon som uten tvil krevet en ualmindelig organisasjon. De forskjellige taler blev alle holdt over aktuelle emner av Tysklands mest fremragende katolikker.

På det store arbeidermøte i Nürnbergs ideelle stadion holdt riksarbeidsministeren *Stegerwald* en meget innholdsrik tale, hvori han bl. a. sa: «. . . det er uriktig å

tro at arbeidsministerens vilje er det avgjørende ved lønsspørsmålet og social politikk. *Vilde dette være tilfelle, så garanterer jeg at det i det nuværende Tyskland ikke vilde finnes én arbeider som vilde tjene mindre enn 75 Mk. ukentlig, og ikke en arbeidsløs med mindre enn 30 Mk. i understøttelse i uken.* Vilde en arbeidsminister gjennomføre dette, så vilde han opnå samme effekt som om man lar en elefant gå løs på en porselensbutikk. Man kan ikke kommandere en ko til å gi så og så meget melk per dag. Det kommer meget mere an på om man har å gjøre med en race-melkeko i sin beste alder eller med et gammelt dyr, hvordan koen næres og hvad slags næring den får. Slik er det med et lands økonomi. Hvis arbeidernes vel bare var avhengig av de regjerendes vilje, da vilde det være uforklarlig at arbeiderne i Russland mangler både sko og klær, hvorfor folket må stå i kø, som under verdenskrigen, for kjøtt, egg, smør, sukker o. s. v.

Arbeiderføreren *Joos* sa bl. a.: «Vi tar oss av alle som går bøiet under bekymringenes tunge byrde, hvor de enn finnes . . . ti der er noget sant i det man sier at mange holder sig til venstre fordi man ikke har brydd sig om dem.»

Mgr. Dr. *Kumpfmüller*, biskop i Augsburg, krevet under de nuværende forhold at man skulde gi almisser, slik at de blir til et virkelig offer som faller tungt. Ikke bare: «et par øre».

En annen taler sa meget riktig: «Krever vi av folket at det skal leve kristelig, da må vi fremforalt sørge for at det kan leve i det hele tatt.»

Ved denne anledning blev filmen: «St. Elisabeth in unserer Tagen» (St. E. i våre dager) fremvist for første gang. Initiativet til dette store foretagende er blitt tatt av Leo-filmselskapet i München. Det er ikke bare St. Elisabeths aktualitet i våre dager som «de fattiges fyrstinne», som har foranlediget denne praktfilm, men fremforalt denne helliges kulturhistoriske betydning og hennes sociale misjon. Filmen hører både kunstnerisk og historisk sett til de beste.

Spania.

Nuntius og regjering.

Det meldes fra Madrid at den pavelige nuntius, ministerpresident Zamora, og justisministeren har hatt en konferanse som varte omtrent en time. Den pavelige nuntius erklærte at han i det hele tatt hadde fått et gunstig inntrykk av samtalen med de spanske ministre. Ministerpresidenten meddelte at han på sin side er meget optimistisk og meget tilfreds over den retning som underhandlingene nu begynner å ta.

Hele Spania over holdes det møter og manifestasjoner mot de anti-katolske bestemmelser som forfatningsutkastet inneholder.